

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Vlado Mareš, Tamara Skrozza, Dragan Đorđević, Zlatko Čobović, Ljiljana Smajlović, Zorica Višnjić, Snežana Andrejević, Vida Petrović Škero, Nadežda Gaće, Zoran Stanojević i Milenko Vasović, na sednici održanoj 30.7.2020. godine, većinom glasova izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom “Deca su mi slaba tačka i njihova sreća je moj imperativ”, objavljenim u prazničnom broju “Srpskog telegrafa” 16- 20. aprila 2020. godine, kao i tekstom “Lukas: Ivanovića i Kesića bih pljunuo”, objavljenim 21. aprila 2020. godine, kao i dan ranije na portalu “Srpskog telegrafa” “Republika.rs” pod naslovom “Lukas oštro odgovorio Kesiću i Ivanoviću: Vi ste sramota ovog društva, pljunuo bih vas u lice!”, dnevni list “Srpski telagraf” i portal “Republika.rs”

1.prekršili su tačke 1 i 6 Odeljka IV (Odgovornost novinara) Kodeksa novinara Srbije, o obavezi novinara da se suprotstavi svima koji krše ljudska prava ili se zalažu za bilo koju vrstu diskriminacije, govor mržnje i podsticanje nasilja, kao i da neguje etiku i kulturu javne reči,

2.prekršili su tačke 1 i 3 Odeljka V (Novinarska pažnja), po kojoj je novinar obavezan da pristupa poslu sa dužnom profesionlanom pažnjom, odnosno po kojoj je prećutkivanje činjenica koje bitno mogu da utiču na stav javnosti o nekom događaju jednako njihovom namernom iskrivljanju ili iznošenju laži.

3.prekršili su i tačku 1 Odeljka VII (Poštovanje privatnosti) o obavezi novinara da poštuje privatnost, dostojanstvo i integritet ljudi o kojima piše.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Advokati Ivana Ivanovića i Zorana Kesića podneli su žalbu Savetu za štampu navodeći da je u prvom tekstu, intervjuu koji je dao „Srpskom telegrafu“, pevač Aca Lukas zapretio da će ubiti Ivanovića i Kesića, ukoliko mu majka umre, jer su pozivali ljude da izađu na ulice i ne poštuju mere izolacije. Advokati su istakli da je pretnja zasnovana na netačnoj informaciji, koju novinari nisu proverili pre objavljivanja teksta. Drugi tekst takođe sadrži ovu tvdnju, uz

brojne izjave „koje predstavljaju napade i uvrede na podnosiocima žalbe i mogu se okarakterisati kao govor mržnje“, naveli su advokati, ističući da su prekršene brojne odredbe Kodeksa novinara Srbije iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Odgovornost novinara, Novinarska pažnja i Poštovanje privatnosti, kao i Smernice za primenu Kodeksa novinara u onlajn okruženju.

Redakcije „Srpskog telegafa“ i portala „Republika.rs“ nisu odgovorile na žalbu.

Članovi Komisije za žalbe zaključili su da su, pre svega, prekršene odredbe Kodeksa koja se odnose na obavezu poštovanja kulture i etike javne reči, kao i integriteta i dostojanstva ličnosti o kojima se piše, jer je rečnik koji je upotrebljen apsolutno neprimeren za objavljivanje u bilo kom mediju i izetno uvredljiv za podnosiocima žalbe. Drugi tekst, koji je Lukasov „odgovor“ na izjave Ivana Ivanovića i Zorana Kesića, koje „Srpski telegraf“ i „Republika.rs“ nisu ni preneli, sadrži gotovo isključivo uvrede i psovke i ni o čemu ne izveštava javnost. Tako je njihovim čitaocima ostalo nepoznato i da su Kesić i Ivanović, ne samo demantovali da su pozivali ljude da ne poštuju mere u vreme vanrednog stanja, nego su pružili i dokaze da su, upravo suprotno, sve vreme pozivali građane da ne izlaze iz kuća. Time je prekršena i tačka 3 Poglavlja V, koja novinarima zabranjuje prećutkivanje činjenica koje mogu bitno da utiču na stav čitalaca.

Odluku da su prekršene ove tri tačke Kodeksa Komisija je donela jednoglasno.

Većina članova Komisije odlučila je da je prekršena i odredba koja se odnose na obavezu novinara da poslu pristupa sa profesionalnom pažnjom, kao i odredbu koja novinara obavezuje da se suprotstavi svima koji krše ljudska prava i zalažu se za diskriminaciju i govor mržnje. U ovom slučaju, novinar je, prilikom intervju sa Lukasom, morao da se „ogradi“ od njegove „najave“ da će ubiti Ivanovića i Kesića, jer je reč o veoma ozbiljnoj pretnji, koju je list kasnije definisao kao „mataforičnu“. Jedna članica Komisije bila je protiv toga da je prekršena tačka koja se odnosi na zabranu diskriminacije, navodeći da je Ivan Ivanović takođe neko ko vređa i diskriminiše druge ljude.

Beograd, 30.7.2020.

Predsedavajući

Vlado Mareš